

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА “КРОК”

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник голови Приймальної комісії

_____ **О.М.Шикова**

_____ **2016 р.**

ПРОГРАМА

фахового випробування

для вступників (студентів Університету)

для здобуття ступеня бакалавра

напряму підготовки «Правознавство»

Автор: Панова І.Ю., кандидат юридичних наук, доцент

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри

державно-правових дисциплін

(протокол № 8 від “18” березня 2016 р.)

Завідувач кафедри

Француз А.Й.

Київ, 2016

ВСТУП

Прийом вступників, які є студентами Університету, які не менше одного року здобувають ступінь бакалавра за іншою спеціальністю, для здобуття ступеня бакалавра з напрямку підготовки «Правознавство» (на 2 курс, за іншою формою навчання), проводиться за результатами фахового вступного випробування з дисципліни «Основи права».

Мета фахового вступного випробування - визначити рівень знань, умінь і навичок вступників

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Розділ 1. Основи вчення про державу і право

Тема 1. Походження держави і права

- 1.1. **Первісне суспільство:** Організація суспільного життя в умовах первісного ладу. Особливості розвитку суспільства за часів матріархату та переходу до патріархату. Роль, місце та характерні ознаки публічної влади у первісному суспільстві. Поняття та основні ознаки первісної демократії. Соціальні норми первісного суспільства (звичаї, традиції, релігійні норми тощо). Недоліки первісного ладу. Головні передумови розпаду первісного суспільства. Держава і право закономірний результат розвитку цивілізації, історичне досягнення людства.

Рекомендована література: [31,30, 32, 33, 34, 36].

- 1.2 **Виникнення держави і права:** Історичні, соціально-економічні, військово-політичні, демографічні, екологічні, національні, географічні, релігійні та інші передумови виникнення держави і права. Основні теорії походження держави і права. Основні закономірності виникнення держави і права. Особливості виникнення держави і права у різних народів. Головні відмінності держави від організації публічної влади, а також права від

соціальних норм у первісному суспільстві. Роль держави і права в організації суспільства і здійсненні політичної влади.

Рекомендована література: [31,30, 32, 33, 34, 36].

Тема 2. Основи теорії держави

2.1. Держава: Співвідношення держави і суспільства. Сутність і соціальне призначення держави. Причини виникнення держави. Поняття та основні ознаки держави. Апарат держави як єдина система державних органів. Поняття та структура механізму держави. Розподіл влади між державними органами. Відмінність державної організації від організації публічної влади первісного суспільства.

Рекомендована література: [31,30, 32, 33, 34, 36].

2.2. Форми держави: Поняття та види форм держави: державного правління, державного (територіального) устрою, державно-правового (політичного) режиму. Основні складові елементи окремих видів форми державного правління (монархія та республіка). Основні види форми державного (територіального) устрою (прості та складні). Види форми державно-правового (політичного) режиму (демократичні та недемократичні). Залежність форм держави від соціальної структури суспільства, взаємовідносин між суб'єктами суспільного життя, рівня культури суспільства, історичних і національних традицій, впливу досвіду інших держав. Роль держави і права в організації суспільства та здійсненні політичної влади.

Історико-правові форми держав, що існували на території сучасної України.

Рекомендована література: [31,30, 32, 33, 34, 36].

2.3. Функції держави: Поняття та загальна характеристика функцій держави (постійні і тимчасові; основні і неосновні тощо). Основні форми здійснення державних функцій. Класифікація функцій держави. Внутрішні та

зовнішні функції держави. Форми реалізації функцій держав (правотворча, виконавча, судова та контрольно-наглядова) та основні методи їх здійснення.

Рекомендована література: [31,30, 32, 33, 34, 36].

Тема 3. Основи теорії права

3.1. Право: Основні закономірності та соціальна обумовленість виникнення права. Історичні типи права. Поняття та види норм у суспільстві (технічні та соціальні). Класифікація соціальних норм (юридичні, моральні, корпоративні, політичні, економічні, етичні, естетичні, релігійні, звичаєві та інші). Основні ознаки соціальних норм. Соціальна цінність, призначення і основні функції права. Принципи права. Право — особливий вид (засіб) соціального регулювання. Поняття, сутність та основні ознаки права.

Рекомендована література: [31,30, 32, 33, 34, 36].

3.2. Система права: Поняття, внутрішня структура та ознаки системи права (правові галузі, підгалузі, інститути та норми права). Загальна характеристика та ознаки галузей права. Класифікація галузей права. Основні ознаки інституту права. Правова норма як ключова ланка системи права. Основні ознаки і види правових норм (зобов'язуючі, уповноважуючі; імперативні, диспозитивні; дефінітивні, рекомендаційні; норми-принципи, технічні та інші). Відмінність норми права від індивідуально-правового припису. Внутрішня структура норми права (гіпотеза, диспозиція, санкція).

Рекомендована література: [31,30, 32, 33, 34, 36].

3.3. **Джерела права:** Загальна характеристика джерела права (нормативно-правовий акт, правовий звичай, судовий і адміністративний прецедент, нормативний договір тощо). Основні ознаки та види нормативно-правового акту. Чинність нормативно-правових актів (у просторі, часі та по колу осіб). Поняття, ознаки і види законів (конституційні, органічні, звичайні та інші). Поняття законодавства, його система. Поняття та ознаки підзаконного нормативно-правового акту (центральної органів держави, відомчих актів, органів місцевого самоврядування та виконавчої влади, державних

підприємств, установ чи організацій, а також приватних установ).
Міжнародні угоди.

Систематизація нормативно-правових актів.

Рекомендована література: [31,30, 32, 33, 34, 36].

3.4. Правовідносини: Поняття, види (регулятивні та охоронні; активні і пасивні; відносні й абсолютні), основні ознаки та структура правовідносин (суб'єкти, об'єкти та їх зміст). Елементи правосуб'єктності - дієздатність, правоздатність та деліктоздатність. Правові підстави виникнення, розвитку і припинення (юридичні факти) правовідносин. Об'єкти та види правовідносин.

Рекомендована література: [31,30, 32, 33, 34, 36].

3.5. Реалізація і тлумачення норм права: Загальна характеристика реалізації норм права (використання, застосування, виконання, дотримання). Поняття тлумачення норми права, способи та його види (мовно-граматичне, логічне, систематичне, історико-політичне; дослівне, звужувальне та розширене; офіційне, нормативне і казуальне, легальне, аутентичне, неофіційне і доктринальне). Акт тлумачення норм права.

Взаємодія держави і права.

Рекомендована література: [31,30, 32, 33, 34, 36].

Тема 4. Загальна характеристика демократичної, правової держави і громадянського суспільства

4.1. Демократія: Поняття та ознаки демократії. Форми, принципи та інститути демократії. Самоврядування та його ознаки. Співвідношення демократії та самоврядування. Демократія – загальнолюдська цінність.

Рекомендована література:

4.2. Політична система суспільства: Співвідношення понять «людина», «особистість» та «громадянин», а також їх взаємовідносини з державою. Правовий статус людини та громадянина у суспільстві і державі (громадянство та без громадянство, фізичні та юридичні особи тощо).

Правові форми взаємодії держави і об'єднань громадян. Поняття громадського об'єднання та їх види.

Рекомендована література: [31,30, 32, 33, 34, 36].

Тема 5. Правопорушення та юридична відповідальність

5.1. Правопорушення: Поняття, основні ознаки, причини та умови правопорушень. Поняття, види та склад правопорушення (об'єктивні та суб'єктивні конститутивні ознаки).

Рекомендована література: [10,31,30, 32, 33, 34, 36].

5.2. Юридична відповідальність: Поняття, ознаки і види юридичної відповідальності. Правові підстави притягнення до юридичної відповідальності, а також звільнення від такої.

Рекомендована література: [10,31,30, 32, 33, 34, 36].

Розділ 2 Основи конституційного законодавства України

Тема 1. Конституційне право - провідна галузь права в Україні.

Предмет, система і методологія конституційного права.

Конституція України - Основний закон держави. Витоки та основні етапи розвитку української державності. Пам'ятники правової культури України. Основні етапи конституційного процесу в Україні.

Рекомендована література: [20,34.36].

Тема 2. Україна - суверенна держава. Утворення держави Україна - історична закономірність та значення. Закріплення державного, народного та національного суверенітету у Декларації про державний суверенітет України (1990), Акті проголошення незалежності України (1991) та всеукраїнському референдумі від 1 грудня 1991 р.

Конституційні основи суспільного ладу, форм державного правління, державного (територіального) устрою та державного політичного режиму України. Державна символіка України.

Рекомендована література: [20,35,36].

Тема 3. Статус особи та громадянина в Україні. Правовий статус особи та громадянина в Україні. Єдність і відмінність понять «людина», «особа», «громадянин» та «особистість». Міжнародні стандарти в галузі прав людини.

Поняття громадянства України. Порядок набуття і припинення громадянства України. Правовий статус іноземців в Україні.

Конституційні права та свободи людини і громадянина. Соціально-економічні, політичні та особисті права громадян України. Право громадян на об'єднання в політичні партії і громадські організації. Право громадян на свободу світогляду і віросповідання. Конституційні культурні права громадян України. Право на освіту. Конституційні гарантії права на освіту в Законах України «Про освіту» та «Про загальну середню освіту».

Державна мова в Україні. Правовий статус національних меншин. Статус мов національних меншин в Україні.

Конституційні обов'язки людини і громадянина. Конституційний обов'язок захисту Вітчизни та порядок проходження військової служби за законодавством України. Рівність конституційних прав і обов'язків громадянина. Держава – головний гарант захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина.

Рекомендована література: [20, 30, 32].

Тема 4. Народовладдя в Україні. Народовладдя та форми його виявлення. Поняття народного суверенітету. Безпосередня й представницька демократія. Поняття, види та порядок проведення референдумів в Україні. Виборча система. Принципи виборчого права. Порядок виборів народних депутатів України. Порядок обрання Президента України. Порядок обрання депутатів місцевих Рад та сільських, селищних, міських голів.

Рекомендована література: [20,35,36].

Тема 5. Система органів державної влади в Україні. Законодавча влада: Верховна Рада України та її повноваження. Правовий статус народних депутатів України.

Президент України – глава держави: конституційні повноваження Президента України.

Виконавча влада: Кабінет міністрів України: склад, порядок його формування та компетенція. Центральні органи виконавчої влади в Україні. Місцеві органи самоврядування та виконавчої влади в Україні. Система і повноваження органів місцевої виконавчої влади.

Рекомендована література: [20,32,35].

Тема 6. Судустрій в Україні. Судова влада: поняття судової системи. Принципи здійснення правосуддя. Конституційний Суд України та його повноваження. Сутність судової реформи. Система і підвідомчість судів загальної юрисдикції. Господарські суди. Повноваження військових та інших спеціалізованих судів. Система органів та посадових осіб уповноважених на здійснення нотаріальних дій.

Рекомендована література: [20,35,36].

Тема 7. Система правоохоронних органів в Україні. Поняття, призначення, система та структура правоохоронних органів в Україні. Міністерство юстиції України. Організація, структура, функції та основні завдання органів прокуратури. Органи внутрішніх справ України. Служба безпеки України. Місце і роль органи дізнання та попереднього розслідування у системі правоохоронних органів.

Адвокатура України та її завдання. Види адвокатської діяльності. Організаційні форми діяльності адвокатури. Роль і місце адвокатури у захисті прав та свобод людини та громадянина.

Інші органи, які займаються та сприяють правоохоронній діяльності.

Рекомендована література:[31.33,35]

Розділ 3 *Окремі галузі законодавства України.*

Тема 1. Основи цивільного законодавства. Загальна характеристика Цивільного кодексу України. Суспільні відносини, які регулюються цивільним правом. Суб'єкти цивільних правовідносин (фізичні та юридичні особи). Поняття і загальна характеристика цивільної правоздатності та дієздатності громадян. Обмеження дієздатності громадян. Цивільна деліктоздатність. Майнові права громадян і юридичних осіб. Поняття та види строків позовної давності. Право власності за цивільним законодавством України. Форми та види власності в Україні. Власність неповнолітніх.

Поняття і види цивільно-правових договорів. Умови дійсності договорів. Поняття і зміст договору купівлі-продажу. Договір майнового найму (оренди). Договір позики. Поняття та характерні ознаки заповіту. Спадкування за законом та за заповітом. Договір дарування.

Цивільно-правова відповідальність та її підстави. Цивільно-правовий делікт. Особисті немайнові права громадян та їх захист. Органи, що розглядають цивільно-правові спори. Цивільно-правова відповідальність неповнолітніх.

Рекомендована література: [5,23, 24, 28, 29].

Тема 2. Основи трудового законодавства. Конституційні основи права громадян України на працю. Загальна характеристика Кодексу законів про працю України. Поняття, види, сторони та зміст трудового договору. Трудовий контракт. Трудові правовідносини. Порядок прийняття на роботу. Робочий час і його види. Скорочений та неповний робочий час. Поняття та види часу відпочинку. Особливості праці неповнолітніх: робочий час та час відпочинку. Відпустка як вид часу відпочинку. Охорона праці. Права та обов'язки працівника. Порядок розгляду індивідуальних трудових спорів. Система оплати праці.

Правові підстави для припинення трудової угоди. Порядок розірвання трудової угоди з ініціативи працюючого. Порядок розірвання трудової угоди з ініціативи власника чи уповноваженого ним органу.

Трудова дисципліна. Види дисциплінарних стягнень та порядок їх накладання і зняття. Відповідальність за прогул та появу на роботі у нетверезому стані. Матеріальна відповідальність працівника за шкоду, заподіяну з його вини підприємству.

Рекомендована література: [13,16,31].

Тема 3. Основи екологічного законодавства. Конституційні екологічні права та обов'язки громадян. Загальна характеристика і структура екологічного законодавства. Правова охорона навколишнього природного середовища. Складові частини природо-заповідного фонду. Правові засади охорони атмосферного повітря і тваринного світу. Червона книга України. Права і обов'язки власників природних ресурсів і природокористувачів.

Правові засади забезпечення екологічної безпеки. Правові форми екологічної експертизи. Відповідальність за порушення екологічного законодавства.

Рекомендована література: [2,11,34].

Тема 4. Основи земельного законодавства. Поняття, система та принципи земельного законодавства України. Загальна характеристика Земельного кодексу України. Види (склад та категорії земель) земельного фонду. Право власності на землю. Право користування землею. Обмеження прав на землю. Припинення права на землю. Захист прав на землю. Правова охорона земель.

Порядок вирішення земельних спорів. Відповідальність за порушення земельного законодавства.

Рекомендована література: [1,30,33].

Тема 5. Основи законодавства про підприємницьку діяльність.

Поняття та зміст підприємницької діяльності. Правові підстави заняття підприємницькою діяльністю в Україні. Суб'єкти підприємницької діяльності. Обмеження в занятті окремими видами підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності. Форми господарських товариств. Малий бізнес. Обмеження монополізму в підприємницькій діяльності. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Умови і порядок визнання юридичних осіб банкрутами. Відповідальність за порушення законодавства про підприємницьку діяльність.

Рекомендована література: [7,22, 26].

Тема 6. Основи законодавства про податки. Поняття податку та його види. Роль і місце податків у державі. Загальна характеристика податкової системи в Україні. Основні принципи оподаткування. Бюджет і бюджетна система. Державний бюджет. Структура бюджетної системи України та її призначення. Види податків, зборів і обов'язкових платежів. Основні функції податків. Платники податків і об'єкти оподаткування. Резиденти та нерезиденти. Прибутковий податок з громадян.

Податкове законодавство в Україні. Загальна характеристика Закону України «Про систему оподаткування» (1997) та «Про Державний реєстр фізичних осіб – платників податків та інших обов'язкових платежів» (1994) тощо.

Відповідальність за порушення законодавства про податки.

Рекомендована література: [4,6, 27].

Тема 7. Основи сімейного законодавства. Загальна характеристика Кодексу про шлюб і сім'ю. Умови та порядок укладання шлюбу. Шлюб і сім'я за сімейним законодавством. Шлюбний контракт. Визнання шлюбу недійсним. Підстави і порядок розірвання шлюбу. Особисті майнові та

немайнові права і обов'язки подружжя. Права і обов'язки батьків та дітей. Опіка і піклування. Позбавлення батьківських прав.

Правовий порядок регулювання сімейних спорів. Відповідальність за порушення шлюбно-сімейного законодавства.

Рекомендована література: [28, 31, 36].

Тема 8 .Основи законодавства про соціальний захист та охорону здоров'я. Конституційне право громадян на соціальний захист. Поняття соціального страхування та соціального забезпечення. Види пенсій в Україні. Державний захист сім'ї та дитинства. Соціальний захист інвалідів. Статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Соціальний захист ветеранів.

Рекомендована література: [31,33,35].

Тема 9. Основи адміністративного законодавства. Загальна характеристика Кодексу України про адміністративні правопорушення. Поняття і види адміністративних проступків. Склад адміністративного проступку. Поняття і види адміністративних стягнень.

Порядок притягнення до адміністративної відповідальності. Адміністративна відповідальність неповнолітніх.

Рекомендована література: [17,32].

Тема 10. Основи кримінального законодавства. Загальна характеристика Кримінального кодексу України (2001). Поняття кримінальної відповідальності та її підстави. Поняття та ознаки злочину. Склад злочину. Поняття неосудності. Класифікація злочинів. Обставини, які виключають злочинність діяння. Закінчений та незакінчений злочин. Добровільна відмова при незакінченому злочині. Співучасть у злочині. Покарання та його види. Особливості кримінальної відповідальності та

покарання неповнолітніх. Окремі склади злочинів, передбачені статтями 115-122, 150, 164-169, 185-190 та інші).

Рекомендована література: [18, 19,31].

Критерії оцінювання відповідей на вступному випробуванні

Ці Критерії визначають загальні підходи до визначення рівня навчальних досягнень вступників та встановлюють відповідність між вимогами до знань і умінь вступників та показником оцінки в балах.

Ці Критерії реалізуються в нормах чотирьох рівнів досягнень: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Рівень досягнень	Оцінка (5 бальна шкала)	Оцінка (12 бальна шкала)
відмінно	5	12-10
добре	4	9-7
задовільно	3	6-4
незадовільно	2	1-3

Відмінно – знання вступника є глибокими, міцними, системними, вступник вміє застосовувати знання для виконання завдань, вміє самостійно оцінювати різноманітні ситуації, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Добре – вступник знає істотні ознаки понять, явищ, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь правильна, логічна, обґрунтована, хоча у ній бракує власних суджень.

Задовільно - вступник відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними знаннями з дисципліни. Визначення понять дає з помилками й неточностями.

Незадовільно – відповідь фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

При оцінюванні відповіді на вступному випробуванні враховуються:
- правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;

- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх;
- самостійність суджень.

Перелік навчально-методичної літератури:

Рекомендована література

Базова :

1. Аграрне право: підручник / за ред. проф. В.П.Жушмана, А.М.Статівки. – Х.: Право, 2010. – 294 с.
2. Адміністративне право України: Підручник / за ред. Т.О. Коломоєць. — К.: Істина, 2009. -- 475с.
3. Акт проголошення незалежності України: Прийнятий Верховною Радою України 24 серпня 1991 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР . - 1991. - № 38. -- Ст. 502.
4. Берлач А.І. Фінансове право України: навч. посібник. – К.: Університет «Україна», 2008. – 328 с.
5. Бюджетне законодавство України / Укладач І.С.Тимошук. – К.: Юрінком Інтер, 2011. – 372 с.
6. Бюджетний кодекс України: із змінами і доповненнями станом на 2 вересня 2011 р.: (відповідає офіційному текстові). – К.: Правова єдність, 2011. – 118 с.
7. Вінник О.М. Господарське право: навч. посіб. – 2-е вид., змінене і доповнене. – К.: Правова єдність, 2009. – 766 с.
8. Водний кодекс України. Кодекс України про надра. Лісовий кодекс України. Повітряний кодекс України: станом на 1 вересня 2011 р.: відповідають офіц. тексту. – Х.: Право, 2011. – 248 с.
9. Галянтич М.К. Житлове право України: Навч. посібник. - К.: Юрінком Інтер, 2007. - 498с.
10. Господарський кодекс України: станом на 26 вересня 2011 р.: відповідає офіц. тексту. – Х.: Право, 2011. – 199 с.
11. Господарський кодекс України: наук.-практ. коментар: станом на 1 листопада 2009 року. – К.: Юстиніан, 2010. – 1088 с.
12. Декларація про державний суверенітет України: Прийнята Верховною Радою Української РСР 16 липня 1990 р. - К.: Україна, 1991. - 8 с.
13. Діяльність судових і правоохоронних органів України: нормат.-правове регулювання: станом на 30 березня 2011 р. – К.: Правова єдність, 2011. – 424 с.

14. Екологічне право України. Академічний курс: Підручник / заг.ред. Ю.С. Шемшученко. - К.: Юридична думка, 2008. – 720 с.
15. Житловий кодекс України: за станом на 1 лип. 2003 р. - Офіц. вид. - К.: Атіка, 2003. - 80 с.
16. Закон України „Про адвокатуру” // Відомості Верховної Ради України. - 1993. - № 9. - Ст. 62.
17. Закон України „Про прокуратуру” // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 53. - Ст. 793.
18. Закони України: «Про громадянство України», «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні», «Про біженців», «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України», «Про імміграцію»: Чинне законодавство зі змінами та допов. Станом на 20 листопада 2010 року (Офіційний текст). – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2010. – 84 с.
19. Звід кодексів України / Верховна Рада України. Офіц. вид. – К.: Парламентське вид-во, 2009: – Т.1. - 2009. – 632 с.; - Т. 2. – 2009. – 486 с.; - Т.3. – 2009. – 556 с.; - Т. 4. – 2009. – 342 с.
20. Земельне право України. Академічний курс: Підручник. - К.: Ін Юре, 2008. - 593с.
21. Зюнькін А.Г. Фінансове право: Навч. посібник. - К.: Персонал, 2008. - 561с.
22. Карпунов В.М., Загоруй І.С., Сікілінда О.І. Правознавство: Навч. посіб. - Луганськ, 2006. – 712 с.
23. Кодекс адміністративного судочинства України // Відомості Верховної Ради. - 2005. - №35-36, 37. - Ст. 446.
24. Кодекс законів про працю України: зі змінами і допов. станом на 2 вересня 2011 р.: відповідає офіц. текстові. – К.: Правова єдність, 2011. – 88 с.
25. Кодекс України про адміністративні правопорушення: за станом на 10 травня 2007 р. - Офіц. вид. - К.: Атіка, 2007. - 176 с.
26. Конституція України: за станом на 1 січня 2014 р. - Офіц. видання. - К.: Атіка, 2014. - 64 с.

27. Копиленко О.Л. Правознавство: Навчальний посібник / О.Л.Копиленко, Ю.І.Римаренко, Л.І.Мозговий. – К.: «Професіонал», 2007. - 400 с.
28. Кравченко В.В. Правознавство: Навчальний посібник / В.В.Кравченко, О.П.Савчук. – К.: Атіка, 2005. – 560 с.
29. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник / за ред. М. І. Мельника, В.А. Клименка. - К.: Атіка, 2008. - 375с.
30. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник / за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. - К. : Юрінком Інтер, 2007. - 496с.
31. Кримінальний кодекс України: зі змінами та допов. станом на 6 липня 2011 р.: відповідає офіц.. текстові. – К.: Правова єдність, 2011. – 184 с.
32. Кучерявенко М.П. Податкове право України. Академічний курс: підручник. – К.: Правова єдність, 2008. – 699 с.
33. Митний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. - 2002. - №38-39. - Ст. 288.
34. Научно-практический комментарий к Уголовному кодексу Украины / Под ред.. Н.И.Мельника, Н.И.Хавронюка. – 8-е изд. – Х.: Фактор, 2011. – 1279 с.
35. Основы правоведения Украины: Учебное пособие / С.В.Кивалов, П.П.Музыченко, Н.Н.Крестовская, А.Ф.Крыжановский. – Х.: Одиссей, 2004. – 384 с.
36. Податковий кодекс України. – К.: Міжнар. центр фін.-екон. розвитку – Україна, 2011. – 336 с.
37. Податковий кодекс України: постат. комент.: у 2-х ч. / Нац. акад. прав. наук України; за ред. проф. М.П.Кучеренка. – Х.: Право, 2011. – Ч. 1. – 2011. – 704 с.; - Ч.2. – 2011. – 1127 с.
38. Податковий кодекс: про всі зміни / (О.Андрусь). – Х.: Фактор, 2011. – 154 с.
39. Правознавство: Навч. посіб. / За ред.. П.Д. Пилипенка. – 3-є видання. – Львів: Новий світ, 2006. - 516 с.;
40. Правознавство: Навч. посіб. / за ред. С.М. Тимченка, Т.О. Коломієць. - К. : Істина, 2007. – 480 с.

41. Правознавство: Навч. посіб. / за ред.. В.В.Сухоноса. – Суми: Університетська книга, 2005. – 909 с.
42. Правознавство: Підручник / відп. ред. О.В. Дзера. - К. : Юрінком Інтер, 2008. – 848 с.
43. Правознавство: Підручник / за ред. В.В. Копейчикова. – 3-тє вид., перероб. та доп. - К.: Юрінком Інтер, 2002. – 736 с. – *базовий підручник*.
44. Правознавство: Підручник / за ред. В.В. Копейчикова. – 4-те вид., перероб. та доп. - К.: Юрінком Інтер, 2004. – 752 с. – *базовий підручник*.
45. Про державну податкову службу в Україні: закон України: нормат. док. з урахув. остан. змін в ред. станом на 02.03.2010 р. – Суми: ФОП Соколик Б.В., 2010. – 28 с.
46. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: закон України: нормат. док. з урахув. останніх змін в ред. станом на 05.01.2010 р. – Суми: Соколик Б.В., 2010. – 68 с.
47. Про оплату праці. Про колективні договори і угоди: закони України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 1 червня 2008 р.: відп. офіц.. текстові. – К.: Вид-во ПАЛИВОДА А,В, 2008. – 22 с.
48. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів). Про організації роботодавців: закони України: за станом на 10 вересня 2010 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К.: Парламентське вид-во, 2010. – 31 с.
49. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: закон України: за станом на 10 лютого 2011 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К.: Парламент вид-во, 2011. – 26 с.
50. Ротань В.Г. та ін. Науково-практичний коментар законодавства України про працю: законодавство враховане станом на 10 серпня 2010 року. – К.: Правова єдність, 2010. – 680 с.
51. Сімейне право України: Підручник / заг.ред. В.П. Мироненко. - К.: "Правова єдність", 2012. - 477с.
52. Сімейний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. - 2002. - №21-22. - Ст. 135.

- Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підручник. – Харків: Консум, 2001. – 656 с.
53. Теорія держави і права. Академічний курс: Підручник / за ред. О.В. Зайчука, Н.М. Оніщенко. - К.: Юрінком Інтер, 2011. - 688 с.
54. Трудове право України: Академічний курс: Підручник / за ред. П.Д. Пилипенка. - К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2011. - 536с.
55. Цивільне право України. Академічний курс: Підручник: У 2 т. / заг. ред. Я.М. Шевченко. - К.: Видавничий дім "Ін Юре", 2012. - Т.1: Загальна частина. - 696с.
56. Цивільне право України. Загальна частина / за ред. І.А. Бірюкова та Ю.О. Заїки. - К.: КНТ, 2011. - 478с.
57. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - №40-44. - Ст. 356.
58. Цивільний процесуальний кодекс України // Відомості Верховної Ради. - 2004. - №40-41, 42. - Ст. 492.
59. Чушенко В.І., Заєць І.Я. Конституційне право України: Підручник. - К.: Ін Юре, 2012. - 485с.
60. Шляхтун П. П. Конституційне право України: Підручник. - К.: Освіта України, 2011. - 592с.

Допоміжна (здебільшого в одному примірнику чи взагалі відсутні в бібліотеці Університету - підручники, навчальні посібники, а також монографії, довідники, журнальні та газетні статті, інші джерела):

61. Бондар Ю.М., Гусарев С.Д., Кудін С.В. Основи правознавства. Практикум: Навч. посібник для учнів загальноосвітніх шкіл, гімназій, ліцеїв та вступників до юрид. закл. освіти. – К.: Атіка, 2014. – 204 с.
62. Брецько Ф.Ф. Основи держави і права у схемах і таблицях: Навч. посібник для учнів загальноосвітніх шкіл, гімназій, ліцеїв, колегіумів. – Ужгород: ВАТ «Вид-во «Закарпаття», 2005. – 848 с.

63. Вознюк Г.Л., Завгородній А.Г. Податки, збори, обов'язкові платежі: Термінологічний словник. – 2-е вид., виправлене і доповнене. – Л.: Націон. ун-т «Львівська політехніка», 2013. – 190 с.
64. Воронянський О.В. Основи правознавства: Навч. посібник. – Х.: Парус, 2006. – 368 с.
65. Гавриш С.Б., Суховий В.Л., Філіпенко Т.М. Правознавство: підручник для 11 кл. загальноосвіт. Навч. закладів: профільний рівень. – К.: Генеза, 2011. – 414 с.
66. Керецман В.Ю., Семерак О.С. Правознавство: Навч. посібник. - К.: Атіка, 2012. – 400 с.
67. Кириченко В.М. Правознавство: Модульний курс: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 328 с.
68. Кононенко І.В. Основи правознавства: Навч. посібник у схемах і таблицях. – К.: Кондор, 2008. – 170 с.
69. Коталейчук С.П. Теорія держави і права. – К.: 2011. – 356 с.
70. Котюк І.І., Котюк О.І. Курс правознавства: навч. посібник для учнів ліцеїв, гімназій та профільних класів. – К.: Київський ун-т, 2008. – 831 с.
71. Ліцензування підприємницької діяльності. – К., 2009. – 244 с. (Право і практика / Юридична компанія БЕСТ і Ко; 2009. - № 13).
72. Молдован В.В., Чулінда Л.І. Правознавство. 2-е вид. Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - 184 с.
73. Наровлянський О.Д. Правознавство: підручник для 11 кл. загальноосвітніх навч. закладів (профільний рівень). – К.: Грамота, 2011. – 391 с.
74. Осауленко О.І. Загальна теорія держави і права: Навч. посібник. - К.: Істина, 2007. - 336 с.
75. Осауленко О.І. Основи правознавства: Навч. посібник для абітурієнтів. – К.: КНТ, 2008. – 406 с.
76. Основи правознавства: Навч. посібник: У 2-х частинах. / За ред.. В.І.Горєвого та Ю.В.Бордюк. – Суми: Вид.-во СумДУ, 2006. - 436 с.

77. Основи правознавства: Навч. посібник / За ред. В.П.Пастухова. – К.: Алерта, 2005. – 378 с.
78. Основи правознавства: Навч. посібник / За ред.. С.В.Ківалова, М.П.Орзіх. – 2-е вид. – К.: Т-во «Знання», 2001. – 364 с.
79. Основи правознавства: Навч. посібник / В.Ф.Опришко та ін.. – К.: КНЕУ, 2007. – 232 с.
80. Патентування підприємницької діяльності. – К., 2009. – 120 с. (Право і практика / Юридична компанія БЕСТ і Ко; 2009. - № 17)ю
81. Порівняльне правознавство: підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів / за заг. Ред.. О.В.Петришина. – Х.: Право, 2011. – 272 с.
82. Правознавство в тестах і коментарях: навч.-метод. посіб. / С.М.Алфьоров, З.М.Будько, С.В.Ващенко та ін.; за ред.. С.М.Алфьорова, С.В.Ващенко. – К.: Вид. Дім «Ін Юре», 2008. – 352 с.
83. Правознавство: Навч. посіб. / за ред. Р.І. Кондратьєва. - К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2008. – 488 с.
84. Правознавство: Навч. посібник / За ред.. Т.В.Варфоломєєвої, В.П.Пастухова. – 2-е вид перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2004. – 436 с.
85. Правознавство: Навч. посібник / За ред.. С.В.Дрожжиної. – К.: Знання, 2006. – 350 с.
86. Правознавство: Підручник / А.І.Берлач та ін.. – К.: Правова єдність, 2008. – 792 с.
87. Правознавство: Підручник / за ред. В.Ф. Опришка, Ф.П. Шульженка. - К.: КНЕУ, 2003. - 767с.
88. Ратушняк С.П. Правознавство: навч. посібник для 10-11 класів: У 2-х ч. – Т.: Навч. книга – Богдан, 2012. – Ч. 1, 2007. – 432 с.; - Ч. 2, 2012. – 400 с.
89. Ремех Т. О., Ратушняк С.П. Збірник завдань для державної підсумкової атестації з правознавства: 11 клас. – К.: Центр навч.-метод. л-ри, 2011. – 63 с.

90. Ремех Т.О., Майорський В.В. Основи правознавства. Збірник тестових завдань для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. – К.: Генеза, 2012. – 79 с.
91. Рубан В.В. Правознавство. 250 задач з трудового права: [посібник]. - Х.: Основа, 2012. – 112 с.
92. Савчук П.С. Основи правознавства: Посібник для абітурієнтів. – К.: А.С.К., 2012. – 208 с.
93. Семерак О.С. Основи правознавства: Навч. посібник. – 2-е вид. перероб і доп. – К.: Знання, 2008. – 480 с.
94. Філіпенко Т.М. Правознавство. 10 клас. II-й семестр: плани-конспекти уроків за новою програмою. Рівень стандарту, акад. рівень. – К.: Шкільний світ, 2010. – 210 с.
95. Шпиталенко Г.А. Основи правознавства: Навч. посібник. – 5-те вид. – К.: Каравела, 2010. – 376 с.
96. Дзера О.В. Правознавство: Навч. посібник. - 10-те вид. - К.: Юрінком Інтер, 2011. - 847 с.

Інформаційні ресурси (електронні джерела вільного доступу з адресами (режимами доступу):

1. Антонов В. М. Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право.- К., 2005.-250 с.- Режим доступу: [www.bookzone.com.ua/Антонов В. М.](http://www.bookzone.com.ua/Антонов%20В.%20М.)
2. Бібліотека Верховної Ради України.- Режим доступу: lib.rada.gov.ua/static/about/welcome.html. - Назва з екрану.
3. Бібліотека Верховної Ради України - Вікіпедія. - Режим доступу: uk.wikipedia.org/wiki. - Назва з екрану.
4. Бібліотека юриста.- Режим доступу: <http://www.refua.narod.ru/>. - Назва з екрану.
5. Безкоштовна електронна бібліотека.- - Режим доступу: <http://fanlib.ru/>. - Назва з екрану.

6. Верховна Рада- Електронна бібліотека України.- Режим доступу: uataeka.com/uk./article/society/1191. - Назва з екрану.

7. Галянтич М. К. Господарське право України.- К., 2015.- Режим доступу: 34 (CD ROM) П – 68.

8. Галянтич М. К. Житлове право.- К., 2014.- Режим доступу: 34 (CD ROM) П – 68.

9. Електронна бібліотека – Вікіпедія.- Режим доступу: [uk.wikipedia.org/wiki/Електронна бібліотека](http://uk.wikipedia.org/wiki/Електронна_бібліотека).- Назва з екрану

10. Електронна бібліотека Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.- Режим доступу: www.nbu.gov.ua/librari/. - Назва з екрану.

11. Електронна бібліотека Національної парламентської бібліотеки України (Інтернет-центр розміщується у залі довідково-інформаційного обслуговування Бібліотеки (вул. Грушевського, 1;2-й поверх). Доступ до Інтернет надається безкоштовно користувачам бібліотеки, які:

- мають постійний читацький квиток;
- володіють навичками роботи з операційною системою Windows.

Час безкоштовного доступу до Інтернет обмежується сеансом в 60 хвилин. Режим обслуговування користувачів в Інтернет-центрі: понеділок – п'ятниця: 9.30-19.30; субота – неділя: 10.30 – 17.30: (останній сеанс розпочинається у будні дні – о 18.30, у суботу та неділю – о 16.30). - Режим доступу: www.nplu.kiev.ua. - Назва з екрану.

12. Електронна бібліотека юридичної літератури “Правознавець”.- Режим доступу:<http://pravoznavec.com.ua/> - Назва з екрану.

13. Електронна бібліотека з питань бізнесу, фінансів, економіки та суміжній тематиці.- Режим доступу: <http://www.fmbook.biz/>. - Назва з екрану.

14. Електронно-правова бібліотека.- Режим доступу: <http://vuzlib.net/index.htm> - Назва з екрану.

15. Електронні бібліотеки законодавчих та нормативних актів (сайт Верховної Ради України).- Режим доступу: - ocls.kyivlibs.org.ua - Назва з екрану.

16. Міжнародний бібліотечно-інформаційний центр ім. Ярослава Мудрого – електронні бібліотеки.- Режим доступу: <http://library.japm.edu.ua/links.htm>.- Назва екрану.

17. Національна юридична бібліотека.- Режим доступу: irbis.nbu.gov.ua/.../cgiirbis64.exe?... - Назва екрану.

18. Пастухов О. М. Авторське право в Інтернеті.- К.: Вид-во “Школа”, 2014.-144 с. - Режим доступу: www.twirpx.com/file/523311/ - Назва екрану.